

**ДУНДГОВЬ АЙМГИЙН
ДЭЛГЭРХАНГАЙ СУМЫН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН
ХУРЛЫН ТОГТООЛ**

2023 оны 06 сарын 30 өдөр

Дугаар 96.

Хашаат

Сумын 2023 оны төсөвт тодотгол
оруулах тухай

Монгол Улсын Засаг захиргаа нутаг дэвсгэрийн нэгж түүний удирдлагын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.1 дэх хэсгийн 35.1.9, 48 дүгээр зүйлийн 48.1, Төсвийн тухай хуулийн 64 дүгээр зүйлийн 64.1 дэх хэсгийн 64.1.2 дахь заалт, Монгол улсын 2023 оны төсвийн тухай хууль, Дундговь аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2023 оны 06 сарын 27 ны өдрийн 25 дугаар тогтоолыг тус тус үндэслэн сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын арван гуравдугаар хуралдаанаас ТОГТООХ нь:

1. Сумын 2023 оны төсвийн орлогын нийт дүн, орлогын нэр төрлийн хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай.

д/д	Орлогын нэр төрөл	2023.06.30
		Орлогын дүн /мянган төгрөг/
1.1	Сумын төсвийн татварын орлого	356,009.5
	1.1.1 Цалин, хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрхлэлтийн орлого	168,116.0
	1.1.2 Үйл ажиллагааны орлого	16,000.0
	1.1.3 Бууны албан татвар	1,000.0
	1.1.4 Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,800.0
	1.1.5 Үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар	1,600.0
	1.1.6 Малын тоо толгойн татвар	100,893.5
	1.1.7 түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	4,000.0
	1.1.8 Газрын төлбөр	39,000.0
	1.1.9 Ан амьтны нөөц ашигласаны төлбөр	12,000.0
	1.1.10 хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	11,600.0
1.2	Сумын төсвийн татварын бус орлого	24,000.0
1.2.1	Хүү торгууль	5,000.0
1.2.2	Хадгаламжийн хүүгийн орлого	19,000.0
Нийт дүн		380,009.5

2. Аймгийн төсвөөс сумын төсөвт авах санхүүгийн дэмжлэгийн хэмжээг 646,571.4 мянган төгрөгөөр баталсугай.

3. Орон нутгийн ерөнхий орлогын урьд оны үлдэгдлийн хэмжээг 59819,9 мянган төгрөгөөр баталсугай.

4. Аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сангийн орлогын шилжүүлэгээс сумын орон нутгийн хөгжлийн санд авах орлогын шилжүүлэгийн хэмжээг 381,054.2 мянган төгрөгөөр баталсугай.

5. Сумын 2023 оны төсөвт төсвийн ерөнхийлөн захирагч, түүний харьяа байгууллага, бусад байгууллагын төвлөрүүлэх орлогын хэмжээгдөр дурьдснаар баталсугай.

д/д	ТЭЗ, түүний харьяа байгууллага	2023.06.30
		Орлогын дүн /мянган төгрөг/
5.1	Сумын Засаг даргын тамгын газар	2,100.00
5.2	Сургууль	960.00
5.3	Хоршоо хөгжүүлэх сан	35,000.0
5.4	Байгаль хамгаалах сан	3,000.0
5.5	Мал хамгаалах сан	85,900.0
	Нийт дүн	126,960.0

6. Сумын 2023 оны төсөвт төсвийн ерөнхийлөн захирагч, түүний харьяа байгууллага, бусад байгууллагын урьд оны үлдэгдлийг дор дурснаар баталсугай.

д/д	ТЭЗ, түүний харьяа байгууллага	2023.06.30
		Орлогын дүн /мянган төгрөг/
6.1	Хоршоо хөгжүүлэх сан	185,491.2
6.2	Байгаль хамгаалах сан	14,886.4
6.3	Мал хамгаалах сан	29,574.2
6.4	Орон нутгийн хөгжлийн сан	153,138.6
6.5	Орон нутгийн хөгжлийн сангийн малын хөлын албан татвар	60,574.0
	Нийт дүн	443,664.4

7. Сумын 2023 оны төсвийн санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг дор дурдсанаар баталсугай.

Эх үүсвэрийн нэр төрөл		2023.06.30
		мөнгөн дүн
7.1	Сумын татварын болон татварын бус орлого	380,009.5
7.2	Аймгийн төсвөөс сумын төсөвт авах санхүүгийн дэмжлэг	646,571.4
7.3	Орон нутгийн ерөнхий орлогын үлдэгдэл	59,819.9
7.4	Сумын орон нутгийн хөгжлийн санд аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сангаас олгох орлогын шилжүүлэг	381,054.2
7.5	ТЭЗахирагчийн харьяа байгууллагын төвлөрүүлэх орлого	126,960.0
7.6	ТЭЗахирагчийн харьяа байгууллагын урьд оны үлдэгдэл	443,664.4
7.7	Сумын орон нутгийн хөгжлийн санд аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сангаас орох авлага	20,000.0
нийт дүн		2,058,079.4

8. Сумаас аймгийн төсөвт төвлөрүүлэх татварын орлогыг 25,300.0 мянган төгрөгөөр баталсугай.

9. Сумын 2023 оны төсвийн жилд зарцуулах зарлагын нийт хэмжээг 2,058,079.4 мянган төгрөгөөр баталж төсвийн ерөнхийлөн захирагч, тэдгээрийн харьяа байгууллагад дор дурдсан төсөв зарцуулах эрх олгосугай.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагч		2023.06.30
		Зарлагын дүн /мянган төгрөг/
9.1	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын дарга	101,818.8
9.1.1	Иргэдийн төлөөлөгчийн хурлын нарийн бичгийн дарга	101,818.8
9.2	Засаг дарга	1,956,260.6
9.2.1	Засаг даргын Тамгын газар	503,243.2
9.2.2	Төрийн өмчийн барилгын тогтмол зардал	42,206.1
9.2.4	Хоршоо хөгжүүлэх сан	220,491.2
9.2.5	Байгаль хамгаалах сан	29,736.4
9.2.6	Мал хамгаалах сан	115,474.2
9.2.13	Орон нутгийн хөгжлийн сан	715,878.3

9.2.14	Соёлын төв ийн тогтмол зардал	29,356.1
9.2.16	Сургуулийн барилгын тогтмол зардал	224,680.8
9.2.18	Цэцэрлэгийн барилгын тогтмол зардал	36,628.7
9.2.20	Эрүүл мэндийн төвийн барилгын тогтмол зардал	38,565.6
Нийт дүн		2,058,079.4

10. Сумын төсвийн захирагч нарын хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоон хэмжээний үзүүлэлт"-ийг 1 дүгээр хавсралтаар баталсугай.

11. Сумын тусгай сангуудын 2023 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний жагсаалт"-ыг 2 дугаар хавсралтаар баталсугай.

12. Сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалтаар 2023 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний жагсаалт"-ыг 3 дугаар хавсралтаар баталсугай.

13. Сумаас аймгийн төсөвт төвлөрүүлэх 2023 орлогын хэмжээг 4 дүгээр хавсралтаар баталсугай.

14. Орон нутгийн төсвийн 2023 оны орлогыг бүрдүүлж, Төсвийн тухай хуулийн 40,41 дүгээр зүйлд заасан гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлж, өр авлага гаргахгүй, төсвийн хөрөнгийг баталсан хуваарь, зориулалтын дагуу зарцуулахыг бүх шатны төсвийн эрх захирагч нарт даалгасугай.

ДАРГА Ц.САНСАРМАА

Сумын ИТХ-ын төлөөлөгчдийн 2023 оны 06 сарын 30-ны өдрийн 96 тоот тогтоолын нэгдүгээр хавсралт

Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нарын хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хөтөлбөрийн үр дүнгийн талаарх тоо болон хэмжээний үзүүлэлт

№	Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2023 онд хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хөтөлбөрийн хүрэх үр дүн	Үр дүнгийн чанарын болон тоо хэмжээний шалгуур үзүүлэлт	Суурь он	Суурь түвшин	2023 оны зорилтот түвшин	Хөтөлбөрийн зарцуулах төсөв
1	Сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хуралдааныг улиралд нэг удаа, иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын хороо нь хуралдааны шийдвэрийн биелэлт хангах, хуралдаан хооронд хугацаанд хурлын хороо, ажлын хэсгийн үйл ажиллагааг уялдуулах зэргээр ажиллана.	4	2021	2	4	101818.8
2	Орон нутгийн төсвийн зарлагын үр ашгийг дээшлүүлж, төсвийн урсгал болон хөрөнгийн зардлын санхүүжилт, тайлагнал хяналтыг сайжруулж төсвийн хэмнэлтийн горимд шилжүүлэх хариуцлагатай байх зарчмыг хэрэгжүүлэх төрийн үйлчилгээний чанар хүртээмж сайжирна.	Зарлагын үр ашгийг дээшлүүлэн Төрийн хэмнэлтийн хуулийг хэрэгжүүлнэ. 96 хувь	2021	91%	95%	488243.2
3	Сангийн сайдын 2021 оны 61-р тушаалаар батлагдсан Засаг Даргын нөөц хөрөнгийн захиран зарцуулах журам хэрэгжсэн байна.	Засаг Даргын нөөцийг зориулалтын дагуу зарцуулна.	2021	95%	100%	15000.0
4	Ахмад настны нийгмийн хамгааллын тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангаж, ахмад настны хөгжлийг дэмжин ахмад настанд журмын дагуу дэмжлэг үзүүлсэн байна.	Ахмад настны тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15,1 заалтыг хэрэгжүүлнэ.				

5	Сангийн сайдын 2021 оны 86-р тушаалаар батлагдсан Орон нутгийн хөгжлийн сангийн үйл ажиллагааны журам хэрэгжсэн байна.	Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр хийгдэж байгаа төсөл арга хэмжээг 100 хувь хэрэгжүүлнэ.	2021	85%	100%	715878.3
6	Орон нутгийн орлогын төлөвлөгөөг биелэлтийг хангаснаар төсвийн байгууллагуудын тогтмол болон урсгал зардлын санхүүжилтыг төвлөрүүлснээр байгууллагуудын хэвийн ажиллах нөхцлийг хангана.	Төсвийн хөрөнгийг үр ашигтай хэмнэлттэй зарцуулна.	2021	100%	100%	371437.3
7	Хүнс, хөдөө аж ахуй хөнгөн үйлдвэрийн сайдын А/361 тоот тушаалаар батлагдсан оршоог хөгжүүлэх сангаас хөнгөлөлттэй зээл олгох, сонгон шалгаруулах, эргэн төлүүлэх, хяналт тавих журам" хэрэгжилтийг ханган ажиллана.	А/361 журмын дагуу төслийн сонгон шалгаруулалтыг чанартай хийж төслийн зориулалт болон эргэн төлөлтөнд онцгой анхаарч ажиллана.	2021	0%	100%	220491.2
8	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хууль болон засгийн тазрын 2022 оны 02 дугаар тогтоолын дагуу байгаль хамгаалах сангийн орлогыг төлөвлөж зарцуулна	Батлагдсан төсөл хөтөлбөрийн дагуу зарцуулалтыг хийнэ	2021	100%	100%	29736.4
9	Сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын тогтоолоор батлагдсан Мал хамгаалах сангийн журмыг баримтална.	Сангийн хөрөнгийг үр ашигтай зарцуулна.	2021	100%	100%	115474.2
Нийт дүн						2058079.4

Сумын ИТХ-ын төлөөлөгчдийн 2023 оны 06 сарын
30-ны өдрийн 96 тоот тогтоолын хоёрдугаар хавсралт

Хоршоо хөгжүүлэх сан				2023 оны төсөв
Нийт зарлага ба цэвэр зээлийн дүн			Хэрэгжих хугацаа	220,491.2
1	Жижиг дунд үйлдвэрийг дэмжих, ажлын байр бий болгох			218,199.0
1.1	Эргэн төлөгдөх зээл		2023 2023	218,199.0
2	Бараа үйлчилгээний зардал		2023 2023	2,292.2
2.1	Бичиг хэргийн зардал		2023 2023	448,0
2.2	Шуудан холбооны зардал		2023 2023	295.0
2.3	Бараа үйлчилгээний зардал		2023 2023	1,320,0
2.4	ЖДҮХМэргэжилтэнд урамшуулал		2023 2023	229.2

Мал хамгаалах сан				2023 оны төсөв
Нийт зарлага ба цэвэр зээлийн дүн				115,474.2
2	Бараа үйлчилгээний зардал			115,474.2
2.1	Тээвэр,шатахууны зардал		2023 2023	5,000,0
2.2	Өвс тэжээл авах		2023 2023	103,974.2
2.3	Өвс савлах шуудай		2023 2023	500.0
2.4	Өвс тэжээл буулгаж хураах хөлс		2023 2023	6,000.0

Сумын ИТХ-ын төлөөлөгчдийн 2023 оны 06 сарын 30-ны өдрийн 96 тоот тогтоолын гуравдугаар хавсралт

Орон нутгийн хөгжлийн сангаар 2023 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалтын төсөл арга хэмжээний жагсаалт

(мянган төгрөг)

№	Хөрөнгө оруулалт, төсөл арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Эхлэх-Дуусах	Төсөвт өртөг	2023 онд санхүүжигдэх
1. Шинээр эхлэх хөрөнгө оруулалт Төсөл хөтөлбөр, арга хэмжээ				
1.1	Наадмын талбайн тохижилтыг нэмэгдүүлэх	2023-2023	20,000,000	20,000,000
1.2	Нийтийн эзэмшлийн тохижилт хийх	2023-2023	20,000,000	20,000,000
1.3	Нийтийн эзэмшлийн талбайг тохижуулах	2023-2023	75,000,000	75,000,000
1.4	Сумын төвийн гудамжны гэрэлтүүлэгийн чимэглэл хийх	2023-2023	10,000,000	10,000,000
1.5	Сумын төвийн камер засварлах, ашиглалтанд оруулах, нэмэгдүүлэх	2023-2023	20,000,000	20,000,000
1.6	Дотуур байрны тохижилт хийх	2023-2023	20,000,000	20,000,000
1.7	Багийн зөөврийн төвтэй болох	2023-2023	50,000,000	50,000,000
1.8	Гүн өрмийн худаг гаргах.	2023-2023	80,000,000	80,000,000
1.9	Хүүхдийн тоглоомын талбай шинээр барих	2023-2023	57,363,300	57,363,300
1.10	Универсал трактор	2023-2023	92,472,100	92,472,100
Дүн			444,835,300	444,835,300
2. Барилга угсралт				
2.1	Сумын төвийн гудамжны гэрэлтүүлэг нэмэгдүүлэх	2023-2023	50,000,000	50,000,000
Дүн			50,000,000	50,000,000
3. Зураг төсөв.				
3.1	Наадмын талбайн тохижилтыг нэмэгдүүлэх	2023-2023	2,500,000	2,500,000
3.2	Нийтийн эзэмшлийн тохижилтийг хийх	2023-2023	1,000,000	1,000,000
3.3	Сумын төвийн гудамжны гэрэлтүүлэг нэмэгдүүлэх	2023-2023	1,800,000	1,800,000

3.3	Сумын төвийн гудамжны гэрэлтүүлэг нэмэгдүүлэх	2023-2023	1,800,000	1,800,000
3.4	Сумын төвийн гудамжны гэрэлтүүлэгийн чимэглэл хийх	2023-2023	1,000,000	1,000,000
3.5	Сумын төвийн камер засварлах, ашиглалтанд оруулах, нэмэгдүүлэх	2023-2023	1,500,000	1,500,000
3.6	Ахмадын амралт сувилал, барилгын зураг төсөв	2023-2023	20,000,000	20,000,000
3.7	Мал угаалгын ванн барих	2023-2023	1,557,400	1,557,400
3.8	2024 оны зураг төсөв	2023-2023	30,000,000	30,000,000
Дүн			59,357,400	59,357,400
4. Малын тоо толгойн албан татвараас санхүүжих төсөл арга хэмжээ				
4.1	Малчидад зориулсан сургалт сурталчилгаа, өдөрлөг зохион байгуулах.	2023-2023	15,000,000	15,000,000
4.2	Гэр овоо шинэ усны гар худгийн засвар	2023-2023	3,000,000	3,000,000
4.3	Төхөмийн баруун 2 усны засвар	2023-2023	4,000,000	4,000,000
4.4	Ар шандны дарагдсан худгийг шинээр сэргээх гаргах	2023-2023	10,000,000	10,000,000
4.5	Жирэмийн усны гар худгийн засвар	2023-2023	3,000,000	3,000,000
4.6	Малын үүлдэр угсаа сайжруулах	2023-2023	20,000,000	20,000,000
4.7	1-р багт мал угаалгын ванн барих	2023-2023	20,000,000	20,000,000
4.8	2-р багт мал угаалгын ванн барих	2023-2023	20,000,000	20,000,000
4.9	3-р багт мал угаалгын ванн барих	2023-2023	20,000,000	20,000,000
4.10	4-р багт мал угаалгын ванн барих	2023-2023	20,000,000	20,000,000
4.11	Гамшигийн эрсдэлээс хамгаалах, нөөц бүрдүүлэх	2023-2023	17,255,000	17,255,000
4.12	3-р багийн төвийн гадуур хашаа барих	2023-2023	9,430,500	9,430,500
Малын тоо толгойн албан татварын санхүүжилт			161,685,500	161,685,500
Сумын ОНХС-д олгох орлогын шилжүүлгийн дүн			554,192,800	554,192,800

Нийт хөрөнгө оруулалт			715,878,300	715,878,300
НИЙТ ЭХ ҮҮСВЭР			715,878,300	715,878,300
1	2022оны МХАТатварын үлдэгдлээс санхүүжих		60,574,000	60,574,000
2	2023 оны МХАТатвар		101,111,500	101,111,500
3	2022 оны ОНХС-ийн үлдэгдэлээс санхүүжих		153,138,600	153,138,600
4	2023 онд ОНХСангаас санхүүжих		381,054,200	381,054,200
5	Сумын орон нутгийн хөгжлийн санд аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сангаас орох авлага		20,000,000	20,000,000